

Vergaderjaar 2020-2021

35 322

Voorstel tot algehele herziening van het Reglement van Orde

Nr. 26

AMENDEMENT VAN HET LID VAN MEENEN

Ontvangen 26 januari 2021

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

Na artikel 14.4 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 14.5 Experiment burgeramendement

1. Bij wijze van experiment is gedurende twee jaar na de inwerkingtreding van dit artikel voor de personen die gerechtigd zijn een burgerinitiatief in te dienen de mogelijkheid opengesteld om een burgeramendement in te dienen.
2. Een burgeramendement is een voorstel aan de leden van de Kamer om een aanhangig wetsvoorstel bij amendement te wijzigen.
3. Een burgeramendement dient verder te voldoen aan de volgende vereisten:
 - a. het is voorzien van een beknopte toelichting en ondertekend door de indieners;
 - b. het is door de Kamer ontvangen uiterlijk een week nadat de met het voorbereidend onderzoek van het wetsvoorstel belaste commissie heeft besloten tot het aanmelden voor behandeling door de Kamer of het houden van een wetgevingsoverleg;
 - c. het wordt begeleid door een bijlage:
 - 1°. waaruit blijkt dat personen die gerechtigd zijn een burgerinitiatief in te dienen, en die in aantal ten minste gelijk zijn aan de kiesdeler, bedoeld in de Kieswet, bij de laatste verkiezingen van de leden van de Kamer hun steun aan het voorstel hebben gegeven;
 - 2°. waarin de naam, het adres, de geboortedatum en de nationaliteit van alle indieners en ondersteuners zijn opgenomen.
4. Zodra binnen de termijn, bedoeld in het derde lid, onder b, door de Kamer een burgeramendement is ontvangen, onderzoekt de commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven of dit voldoet aan de daaraan gestelde vereisten. Artikel 7.7, tweede lid, eerste volzin, derde tot en met vijfde lid, en zevende lid zijn van overeenkomstige toepassing.
5. Indien het burgeramendement voldoet aan de daaraan gestelde vereisten:
 - a. wordt het openbaar gemaakt, en
 - b. worden de indieners uitgenodigd een mondelinge toelichting op het burgeramendement te geven, wanneer het wetsvoorstel waarop het burgeramendement betrekking heeft in een vergadering van de Kamer of in een wetgevingsoverleg wordt behandeld.
6. Indien het belang van spoedige behandeling van het wetsvoorstel daartoe aanleiding geeft, kan de Kamer besluiten van het vierde of vijfde lid af te wijken.
7. Dit artikel vervalt twee jaar en zes maanden na zijn inwerkingtreding. De commissie voor de Werkwijze zendt uiterlijk drie maanden voordien aan de Kamer een verslag over de werking van dit experiment in de praktijk.

Toelichting

Met dit amendement beoogt de indiener dat de Kamer een experiment start waarbij burgers voor twee jaar

het recht van burgeramendement krijgen. Het burgeramendement biedt mensen de mogelijkheid om een concreet voorstel aan te dragen aan Kamerleden voor wijziging van een aanhangig wetsvoorstel.

De Staatscommissie Parlementair Stelsel gaf het al expliciet aan in haar probleemverkenning: een groot deel van de burgers voelt zich politiek ondervertegenwoordigd. Maar liefst 68% van de lager opgeleiden heeft het gevoel geen invloed te hebben op de politiek. En veel mensen geven aan meer betrokken te willen worden bij ons beleid en onze democratie. Indiener vindt het daarom van groot belang dat we zoeken naar nieuwe instrumenten die de betrokkenheid van burgers bij politieke besluitvorming vergroten, en tegelijkertijd het primaat van onze representatieve democratie intact laten.

Het burgeramendement kan een steentje bijdragen aan invulling van deze brede wens uit de samenleving. Het biedt mensen de kans om een publiek kenbaar voorstel te doen tijdens het wetgevingsproces. Daarmee bevindt het zich in de leemte tussen het burgerinitiatief dat aan de *voorkant* agendeert, en referenda die erop zijn gericht aan de *achterkant* een wetsvoorstel tegen te houden. Het burgeramendement mag een simpel voorstel voor aanpassing betreffen, en is verder inhoudelijk vormvrij. Behalen initiatiefnemers genoeg ondersteuningsverklaringen voor hun voorstel, de kiesdeler bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen, dan wordt het burgeramendement ter controle voorgelegd aan de commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven. Zou dit onverhoopt tot vertraging leiden, dan verdient het wetgevingsproces doorgang. Indiener verwacht dat echter niet, gezien de beperkte aard van de controle. Na goedkeuring volgt openbaarmaking: het burgeramendement wordt rondgestuurd aan alle Kamerleden. Vervolgens krijgen initiatiefnemers voorafgaand aan de wetsbehandeling de gelegenheid om hun burgeramendement mondeling toe te lichten. Het burgeramendement biedt daarmee een mooi podium.

Het experiment respecteert vanzelfsprekend het vrije mandaat en primaat van de gekozen volksvertegenwoordiging. Kamerleden behouden als enige het Grondwettelijk recht om een amendement in te dienen, en zullen nimmer verplicht zijn hun naam te verbinden aan een burgeramendement. Wel krijgen ze de kans om een concreet idee vanuit de bevolking over te nemen, en zelf in lijn daarmee een (wetstechnisch correct) amendement in te dienen. Burgeramendementen kunnen Kamerleden zo voeden en inspireren. Anders dan bij informele opties, geeft het burgeramendement ook een krachtig signaal af: dat een idee niet slechts leeft bij een paar individuen, maar ook bij de vele ondertekenaars die anders mogelijk zelf geen contact hadden gezocht. Zo kan het burgeramendement een vliegwielfunctie bieden en bijdragen aan een levendig publiek debat.

Door te beginnen met een experiment voor twee jaar kan de benodigde ervaring worden opgedaan, kan het instrument worden geëvalueerd en kan de Kamer op basis van de uitkomsten van de evaluatie besluiten over een eventueel vervolg. Ook biedt dit de mogelijkheid om het instrument op aspecten aan te passen als dit wenselijk blijkt.

In de vervalbepaling in lid zeven is gekozen voor een termijn van tweeënhalf jaar, zodat burgeramendementen die binnen de twee jaar zijn ingediend nog kunnen worden betrokken bij een wetsbehandeling wanneer deze daarna plaatsvindt.

Van Meenen